

29

AN CALCULI
VESICÆ EXTRACTIO

SIT ALIQUANDO PROCRASTINANDA?

T H E S E S

ANATOMICO-CHIRURGICÆ;

QUAS, DEO JUVANTE, & Præside M. PETRO SUE
juniore, Collegii antiquo Præposito, Academia
Regiæ Chirurgiæ Consiliario, in Generali Parisiensi
Præfecturâ Chirurgo ordinario, antiquo in Scholis
præcticis Anatomiae & Chirurgiæ Professore, Acade-
miarum Monspelliensis, Rothomagensis, & Divio-
nensis Socio, tueri conabitur ADRIANUS MARET
Divionensis, in almâ Universitate Parisiensi Artium
liberalium Magister, Theseos Auctor.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 26^a mensis Octobris, anno 1776, à sesqui-
secundâ post meridiem ad septimam.*

P R O A C T U P U B L I C O

E T

M A G I S T E R I I L A U R E A.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii
Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXVI.

ATLANTIC
NORTH AMERICAN

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

1888

ATLANTIC

ST. LOUIS, MO.,

D. O. M.

T H E S E S

ANATOMICO - CHIRURGICÆ.

PRÆSENS & certa ut calculoso medela afferatur, vesicæ à calculo liberandæ generalis indicatio omnibus evidentissima statim obversatur. Idem verò non sentiendum de istâ peculiari quâ proprius extrahendi calculi modus discernitur, tutiorque quam in operando tenere debeat lithotomus, determinatur ratio. Hanc enim statuere solius est artem rectè profitentis. Quot instituendæ lithotomiæ methodi fuerint excogitatæ, quibusnam primæ deferantur, hîc omittere juvat, cum de *Extractione* calculi, sectâ prius vesicâ, aliquandò procrastinandâ, in hocce programme tantummodò agatur. Quod verò tùm anatomes præviâ face, tùm veterum recentiorumque doctrinâ simul & experienciâ comprobandum.

EX ANATOMIA.

Vesica urinaria, musculo-membranacei ad instar, inferiori nec non anticâ hypogastri regione, extrâ peritonæum & commune abdominis cavum, imâ pelvi reposita, ponè pubis ossa delitescit in adultis, dùm in pueris magis prominet; intestino recto, in viris, paulò sinistrorsùm; in feminis, vaginæ insidet. Quoddam lotii receptaculum inæqualiter ovatum, capacius deorsùm, fursùm angustius, variam pro variis sexûs, ætatis, vel idiopathicæ affectionis conditionibus, nonnunquàm exhibet formam.

Vesicæ tribui solent corpus, duplexque fundus, cujus oblitum, superior alter, alter inferior nominatim designantur. Hic verò in duas dividitur partes, quarum postica latior, *infimus vesicæ fundus*, antica arctior, *cervix* nuncupatur.

Pluribus ligamentis stabilis fit vesicæ situs, quorum antica duo, ab interiori pube juxtâ symphysin nata, in prostatam reflectuntur. Superius unum, lateralibus & supernâ vesicæ regionibus oriundum, umbilicoque tenùs protensum, ipsi connectitur. Posterius denique, transversâ quâdam peritonæi replicatione, sed, vacuâ vel contractâ vesicâ, tantùm evidenti, adumbratur. Multiplices in vesicâ tunicas licèt plerique admittant anatomici, cuilibet tamen sedulò intuenti, musculosam aut externam, villosamque vel aptiùs internam, interstrato cellulari textu distinctam utramque, solummodò deprehendere pronum est.

Musculosâ vel externâ tunicâ figuratur reticulum innumeris contextum fibris huc & illuc mutuò decussatis, quæ non modò superficiem visceris pererrant, sed ipsius intimam quoque substantiam plus minusve subeunt. In inferiori verò tantùm & posteriori organi parte, juxtâ hujusce longitudinem, eadem adamussim ordinatæ, ad prostatam, cervicem, anterioraque ligamenta concurrunt. At omnimodarum farragine fibrarum in cer-

vicem præsertim congestâ , musculosus atque solidissimus perficitur implexus , cujus volutata propemodùm compositio *Sphincteris* nomine à quibusdam, licet falsò, vocitatur.

Subter reticulum modò delineatum patet cellulosa tela stratum, sanguiferis vasis copiosè disseminatum, cui subjecta interior tunica, etsi malè, *villosa* dicitur. Ista quidem admodùm porosa, multoque muco intùs inuncta, ut acriorum lotii salium hebetentur aculeoli, intimam versùs vesicam muscolosis intruditur fibris, quibus etiam plus minusve prominentibus & contracto viscere potissimùm sensilibus obtecta, rugis intrâ sulcatur. Quinimò, quasi insculptæ in aliquot vesicis (*columnatis* idèò dictis) adeò videntur istæ rugæ, ut internarum dextræ cordis auriculæ fibrarum projecturam assimilent; undè illud vesicarum genus vacantibus quandoquè recessibus excavatur. Præterea quosdam in iisdem patulos numerososque loculos communi earum cavo prospicientes, haud rarum est animadvertere. Hi autem loculi casulas calculis hospitaes non-nunquàm præbent.

Tria in vesicâ patefciunt orificia: quorum scilicet inferiora simul & posteriora duo ex oscitantibus ureterum extremis constant; unicum verò antrorsùm & infrâ situm, urethræ suppetat initium. Hisce tribus interjacet ostiolis trigonalis substantia quædam lubricâ levitate, densiori texturâ, mollioriquè sensu prædita, à genuinis organi tunicis prorsus aliena, & à celeberrimo *Licutaud Trigonus* appellata. Cujusquidem ea est ad infimam visceris partem appositio, ut anterior angulus urethræ ostiolo insitus, in conglobatum tuberculum, ab eodem auctore *uvulam vesicariam* nuncupatum, abeat; dùm posteriores, unâ cum basi inter ureteres limitatâ hos ultrâ tantillùm in aciem extenuati, sensim evanescunt.

Glandula nomine *prostatæ* ossa pubis inter & intestinum rectum collocata, urethræ principium vesicæ cervici continuum stricte complectitur. Quæquidem compactior intùs permultis comperitur intersita folliculis, quorum excretoriis ductibus, circâ basim cujus-

dam partis eminulæ *Verumontanum* dictæ oscitantibus, urethra obliquè trajecta stillatio muco illinitur.

Arteriosa, venosa, nerveaque vasa vesicam & partes ipsi conterminas perreptant: arteriæ veniunt ab hypogastricis & aliis: copiosiori venarum turbâ ad hypogastricam venam sanguis revehitur: nervi à paribus sacris, à plexu mesenterico inferiori, atque etiam à cruralibus originem ducunt. Vasa lymphatica, sed pauciora, in vesicâ possunt nonnunquam detegi.

De anatomîâ satis hæc sunt; jam verò ad Chirurgiam deveniamus.

EX CHIRURGIA.

Varios inter de lithotomiâ scriptores, primus necessariam quandoquè in extrahendo calculo procrastinationem *Celsus* adnotasse videtur (a). Quam quidem in hæmorrhagiâ manifestò præcepit *Albucasis* (b): propriâ verò edoctus experienciâ *Franco*, solam vesicæ sectionem primùm instituendam, & calculi *Extractionis* moras in suppuratum vulnus prorogandas luculenter expo-

(a) At si plures calculi sunt, singuli protrahi debent; sic tamen, ut, si quis exiguus supererit, potiùs relinquatur; Siquidem in vesicâ difficulter invenitur, inventusque celeriter effugit. Ita longâ inquisitione vesica læditur, excitatque inflammationes mortiferas; adeò ut quidam non secti, cum diù frustra per digitos vesica esset agitata, decesserint. Quibus accedit etiam, quod exiguus calculus, ad plagam urinâ postea promovente, excidit. *Cels. lib. 7°. cap. 26 de signis calculorum, vel arenosorum, vel mollium.*

(b) Quod si vincit te fluxus sanguinis, & scis quod expulsio sanguinis est ex arteriâ quæ incisa est: tunc pone pulverem super locum, & stringe cum pulvillis stricturâ decenti: & non mutes illud: & dimitte lapidem, & non extrahas ipsum; fortasse enim morietur mulier infirma. Deindè cura vulnus. Cum ergo sedatur acuitas sanguinis postdies, & putrescit locus, tunc redi ad operationem tuam, donec egrediatur lapis. *Chir. Albuc. part. 2^a cap. 61 de extractione lapidis mulierum.*

fuit (a). Statutam, & non infautè pluries usurpatam à *Franco* methodum peritissimi prædicarunt, & feliciùs etiam non semel adhibuerunt superioris ætatis lithotomi (b); quorum auctoritate freti, & altiori theoretice certissimâque simul experienciâ ducti recentiores (c), quàm utile, quàm necessarium esset in desuetudinem ferè abeuntes priorum doctrinam & praxim renovare, imò, utriusque propagando limites, quasi innovare brevi senserunt. È neotericis D. *Maret* (d), patruus carissimus, Divionensis nosocomii nuperrimè Chirurgus primarius, de calculi exemptione, inter lithotomiam, commodiùs procrastinandâ, utilissimè differuit (e).

Luminibus ab opere Divionensi mutuatis illustrati, quot & quibusnam in casibus laudata methodus antecellat, tùm theoriâ, tùm praxi in dicandum à nobis est. Sequentes verò, lucidioris ordinis

(a)... « Ayant fait l'incision, comme a été dit, on pourra mettre une
 20 tente, si l'on veut, telle qu'avons enseigné ci-devant, afin d'empêcher
 20 la glutination & coagulation du sang, n'étant besoin de rien tenter après
 20 la pierre pour cette fois, si d'aventure ne se presentoit d'elle-même à la
 20 plaie. Après quelques jours, quand, &c. Si la pierre se pré-
 20 sentoit à la plaie, comme le plus souvent fait, ainsi qu'ai par plusieurs
 20 fois expérimenté, faudra la tirer suivant la manière exposée.
 20 & bien souvent ai trouvé que en changeant le premier appareil, ou après,
 20 que la pierre qui étoit demeurée, étoit sortie du tout dehors d'elle-
 20 même. Quelquefois je pensois être résolu qu'il
 20 n'y en avoit plus (de pierres), néanmoins au bout de quelques jours,
 20 j'expérimentois le contraire. Voyant cela, j'étois contraint
 20 pour mon honneur & devoir de la tirer; ce que je faisois plus aisément
 20 que à la première fois, & sans grande douleur au patient ». *Traité des*
hernies par Pierre Franco, chap. 33.

(b) *Covillard — Color — Tolet.*

(c) Célèb. *Delafaye*, remarques sur *Dionis*, page 254. — *Ledran — Heister — Pallucci,*

(d) Vid. *Mém. de l'Acad. de Dijon, tom. I, pag. 95.*

(e) In publico Regiæ Academiæ confessu anni 1770, egregium de hujusce Thæseos argumento commentarium legit celeb. M. *Louis*. De hoc verò plura dicere per nos non licet, cum in lucem nondum opus ediderit Auctor.

causâ, classes opportuniùs distinguendâ, cùm in iis ferè solis *extractionis* calculi procrastinatio sit absolutè necessaria, & hæc sint.

- 1°. *Perinæi morbi.*
- 2°. *Vesicæ affectiones.*
- 3°. *Calculorum differentia, & numerus.*
- 4°. *Denique, accidentia lithotomiam quandoquæ concomitantia.*

Quibus juxtâ theoriam sigillatim & breviter explanatis, nonnulla instauratæ methodi in notis accedent exempla.

1°. *Perinæi morbi.* } Annosis admodum & callosis cicatricibus vel fistulis perinæum interdum obdurari, infarctam quoque prostatam in scirrhum nonnunquam obtumescere, testatur experientia. Istâ autem morbosâ conditione perpetrata sectionis oræ partesque ipsi conterminæ rigidiores factæ, extensioni vel divaricationi tunc desideratæ difficiliùs, imò neutiquamerviunt (a). Hinc, illius obicis superandi causâ, ægrotanti nociva, aut saltem inania lithotomi tentamina primùm evadere queunt. Si verò *extractio* prudentiùs procrastinetur, in prosperos eventus impedimenta vertet ultro natura: suppurato enim vulnere, mollescent dura, & concreta liquefient; undè relictus primùm calculus sequacior tandem facili educetur viâ (b).

(a) Celeb. Moreau nos fecit participes difficilioris *extractionis* apud calculosos iterum sectos, respectu cicatricis, pro variâ methodo jam primùm adhibitâ, plus minusve rigidioris.

(b) D. Maret in exemplum adducit calculosum quemdam septuagenarium scirrhosâ prostatâ affectum; cujus sectâ priùs vesicâ, calculi *extractionem*, etiam ad tertiam usque hebdomadam, lithotomus quàm felicissimè distulit. Vid. *Mém. de l'Acad. de Dijon. Loco cit.*

2°. *Vesicæ*

2°. *Vesicae affectiones.* } Diurnos inter & diros cruciatus vesica calculo laborans si inflammetur aliquoties & exulceretur, crebrâque contractione frequentius densetur & indurescat, quid mirum? Lethalium etiam adnascens symptomatum soboles, eò, licet rariùs, accrescit, ut vel fungis pullulantibus, vel mucosâ, purulentâ, sanguinolentâque colluvie viscus urinarium infestetur. Quisquis autem sit horumce malorum fons & fomes, quandò lithotomia celebratur, procrastinationem hîc omninò necessariam autumamus. Absit tamen ut, in iis nec-non cæteris casibus, calculi exemptionem moderatè aggrediendam abnuamus; quæ verò tentamina si ceciderint irrita, tunc prudens ab incepto desistat lithotomus, & iterati exulent forcipum incursus, quibus semper ingravescent symptomata, mortiferisque sæpè sæpiùs laceffita vesica conficitur inflammationibus. Remissis ergo tentaminibus, molliter subsequenda de sanguine spontè derivanti suppuratio, quidquid inflammatum leniendo, quidquid induratum emolliendo, vulneris oras *extractioni* habiliores accommodabit. Quin immò, agnati humores & urina procliviùs per plagam emanabunt: undè aditus patefiet injectionibus, quibus malorum familiam unà cum calculo sævientem non solum permulceri, verùm etiam aliquatenus extinguere contingat.

Nunc calculosæ, sed ab enumeratis affectionibus prorsus liberæ, vesicæ, inter lithotomiam, statum perpendamus. Cui-cunque enim instrumentorum effectus consideranti præstantior ac tutior prodibit obviâ procrastinatio, quoties operosius extrahendi calculi negotium incumbet.

Vesicæ cervicem & prostatam, non secus ac utriusque integumenta trajecto scalpro, major minorve, secta quoad vasa, sanguinis copia emittitur. Porro, si vesica & vulneris oræ, sæpiùs introductâ volsellâ, aut incautâ in calculo vehementiùs evellendo pertinaciâ adhibitâ, non fuerint defatigatæ, & con-

sequenter quàm prosperè si cesserit extractio, tunc per oscitantia sectorum orificia vasorum jam fugaciori sanguine, mox verò sensim ac sine sensu non invitè coercito, simplicis tandem ac leviter inflammari vulneris specimen geret partium incisio; quæ quidem, modicâ boni puris scaturigine suboriente citiùs absterfa, apprimè coalescet. Si è contrario crebriùs intruso forcipe conflictata, contusa, distractave fuerint mollius in dolore viscus atque sectionis oræ, tunc vasorum suggillatione nec-non corrugatione per-utilis præpeditur sanguinis egestus: proindè gravior ardet inflammatio, tamque præcipiti grassatur sævitiâ, ut obsessas partes gangræna ferox aliquoties irrumpat & devastet. Has redactus ad angustias, ineluctabili ut plurimùm malî impetu in tumultum æger brevi proruitur. Felicissimus autem tot & tantis periculis emersus si super-vixerit, vel urinariâ fistulâ, vel lotii incontinentiâ forsitan in posterum afficietur. Tam improba veluti simplicis adfuturi vulneris laceratio ac distensio, causas inter, tum aptè coalendis oris, tum vesicæ cervicis elaterio noxias, sanè potest recenseri.

Huc insuper adjicias vesicæ tantam sensûs & irritabilitatis esse vim insitam, ut alieno quovis & acerbo diutiùs percita stimulo, spasmicis subitò motibus horrescat, acerrimisque vexetur doloribus. Pars autem doloris impatientior, nempè *trigonus*, irritanti forcipis actioni, inter operandum, præcipuè subicitur. Quandiu idèo intensior eadem actio persistat, viscus vehementi corripitur spasmò, quo nonnunquàm sectionis hiatus ità coangustatur, ut forcipem unâ cum calculo constrictum & reluctantem aliquoties persensisse quidam fateantur lithotomi. Aliàs spasmicâ quâdam vesicæ tunicarum replicatione obvolutus reperitur calculus. Cæterùm, apud lithotomos in confesso est, etiamsi calculi volumen multum exsuperet sectionis diameter, simplici & genuinâ organi irritabilitate, vel scalpello vel modicis sollicitatâ tentaminibus, eam vulneris excitari coarctationem, quæ

aliquantò, inter *extractionem*, renixu fiat explorata. Cujus phænomeni, ex analogicis tùm vesicæ, tùm uteri structurâ & vi organicâ, ratio probabilis exsurgit.

His ritè animadversis, in quot & quanta projiceret agrum discrimina quisquís, pertinaciori molimine, spasmm vulnus contrahentem, totumque viscus exasperantem temerè foveret, profectò nemini latet. Istâ enim coarctatione spasmicâ oriundum obicem si evulsus tandem calculus eluctetur, non vulneris orâ tantùm vehementiùs dilacerari possunt, sed vesica lethali etiam irritatione offendi potest. Univerfo nervorum systemate indè concusso, tota crebris subsultibus aliquandò labefactatur machina, ipsiusque functiones penitùs disturbantur. Quæcumque sint, graviora certè visceri prædictis jam vitiato morbis impendere mala nemo inficiabitur; undè evidentissimè calculi extractionis procrastinandæ, in vesicæ sicut & perinæi morbis, elucent ratio ac necessitas.

3°. *Calculorum
differentiæ, &
numerus.*

Quamvis unicui in vesicâ sæpissimè contineatur calculus, haud infrequenter tamen multiplex, nec-nòn volumine, figurâ, & soliditate dissimilis concrescit. Præterea quilibet non semper in viscere solutus errat, sed interdùm ibi modò tantùm adhæret, modò distinctis & vesicariis incarceratur casulis, quibus, vel totus ceu tunicâ, vel partim ceu palâ, variam indè sortitus denominationem, includitur.

Hic verò primùm, de solitario putà calculo, quæpiam subjiciantur argumenta. Scilicet, si, quantum potis est, certior lithotomus, calculi volumen sectionis diametro, habitâ duntaxat spasmi ferè individui ratione, sic impar æstimaverit, ut methodicis tentaminibus calculus extemplò nequeat educi, procrastinare certè tunc satius erit, quam ægrotum torquere, & exitiosum

sectis partibus laniatum intentare (a). Multò magis præstat; tametsi angustior reverà fuerit incisio, ressecandam eam, seu adaugendam in suppurationis tempus differre (b); eadem procrastinatio, tùm aculeati scabro, tùm minimi tenuitate calculi exploratis prænuntiatur oppidò desideranda; quippè quod, in priorì casu per extractionem dolor & spasmus invalescunt; in posteriori verò, iterùm atque iterùm frustrata reposcitur inquisitio (c). At, inquires, relicto in vesicâ calculo, pristina itidem perpetuantur tormenta. Minimè quidem; attendas enim ista tantùm ideò vigescere, quod, ante sectionem calculo singulis mictibus in visceris cervicem impacto, hæc acriùs acerbetur, ægriùsque lorum egeratur. Porro, quâ datâ portâ præceps fluit urina; cùjus mordaci & crebrâ cupiditate statim restinctâ, ægrotus blando gaudet levamine. Imò difficiliore urinarum, priùs frequentior provocata, nunc autem liberiori earumdem egestu, quasi suspensa sistitur vis vesicæ contractilis; adeòque tam incitus & noxius calculi motus valdè compescitur. Præterea emollientibus & mucosis injectionibus intimum viscus inunctum contactûs calculi tunc patientiùs redditur, & jam pridem tolerati dolores absterguntur. Interim verò nuperrimè cruentum vulnus mox in suppuratum abit. Hinc scilicet purè rorantibus simul & laxioribus

(a) Vid. *Pallucci, la lithotomie nouvellement perfectionnée, observ. 1.*

(b) Duas observationes procrastinationi faventes, in casu de quo agitur, legimus in dissertatione D. *Maret. Vid. op. cit.*

(c) Quandoque fit ut calculus vel mediocris, vel etiam crassus longæ subducatur inquisitioni. Calculosum juvenem, sectâ jam vesicâ, & nequicquam investigato calculo, remissum in lecto recumbere jussit lithotomus quidam; mox quinque diebus elapsis, crassi duo calculi ferè temporis puncto fuerunt extracti. *Planque bibliothèque choisie de Médecine, tom. 10, pag. 743. Observ. Cl. Damont fil. Bruxellarum Chirurgi, ann. 1758.*

ejusdem oris multòque subindè divaricatu facilioribus, ampliùs idcirco forcipibus & calculo pervium iter naturâ panditur. Huc accedit quod, eodem temporis momento, non rarò vulneris ori calculus oblatus lithotomo minimùm importet negotii; cum tenuissimus ipse vel frustitatus, urinâ aut injectionibus ut plurimùm everratur.

Nonnunquàm ità fragilis occurrit calculus, ut volsellâ compressus facilè disrumpatur, ideòque multiplicem simulet. Omnia inter rationum momenta in procrastinationis decernendâ gratiam hætenùs allegata, principatum tenere videntur multiplices calculi. Quid reverâ prudentius, quid salubrius quàm plurium fragmentorum calculorumve *extractionem*, difficultatis & periculi in posterum prorsus immunem futuram, procrastinare; cum præsertim gravatæ vesicæ protinùs ex toto liberandæ pervicacior lithotomus, ægroti vitam in discrimen adducat. Quoties eheu! Fatalis istius nec nimium insolentis methodi exitus fuit deplorandus! Quisquis è contrà à tritâ moris viâ, è re natâ, peritus deflectendi lithotomus nunquamnon timuit, procrastinatione sagaciter prælatâ, constantes & prosperos semper obtinuit eventus (a).

Adhærentes tunicatosve calculos continuò extrahere, ratione periculi, non ferè penes lithotomum. Etiam si autem ex peculiari casu eorum expediendorum spes quædam affulgeret, cunctari tamen etiam tunc commodiùs arbitramur, dùm spasticæ conditioni vesicæ priùs emollitæ suppuratio successerit, ut, sive tunicæ, sive adhæsiõni amoliendis aptissima interim admoveere remedia minùs arduum fiat & damnosum (b).

(a) F. Colot, *Traité de l'opération de la taille*, pag. 174. — D. Maret, *op. cit.* — D. Lamarque junior, *Chirurgici apud Tolosam Collegii præpositus*. Opusculo cui titulus; *opération latérale*.

(b) Ledran, *Traité des opérations de Chirurgie*, pag. 275.

4°. *Accidentia lithotomiam quandoque concomitantia.*

} Hæmorrhagia (a), prostratæ vires (b), totiusque œconomiae animalis convulsio (c), aut saltem spasmodici motus (d), conjunctim modò, modò disjunctim

lithotomiam aliquandò concomitantur. In iis autem casibus luce clarior eminet procrastinationis præstantia. Quam quidem variis confirmandi argumentis hîc supervacaneum & prorsus inutile judicamus. Cùm igitur ex huc usque prolatis rationibus, lithotomorum scriptis experienciâque sancitis, jam satis liquidò pateat *extractionem*, pro quibusdam tùm perinæi, tùm vesicæ morbis, pro calculorum & differentiis & numero, pro accidentibus denique non-nunquàm esse procrastinandam, hanc enodatæ quæstioni conclusionem fas est apponere :

Ergo vesicæ calculi extractio est aliquandò procrastinanda.

(a) Covillard, *observ. iatro-chirurgiques*, pag. 31. — Tolet, *Traité de la lithotomie*, chap. 21.

(b) Colot, *op. cit*, pag. 182, *de l'opération faite en deux temps*.

(c) Heister, *inst. Chir. part. 2^a de lithotomiâ cum majori apparatu*.

(d) Spasticus calculosi habitus sanè annumerandus est causis quæ calculi extractionis procrastinandæ necessitatem manifestius prædicant. Quod argumentis paragraphi 2. sat demonstrari videtur. Vid. pag. 10 programmatæ.

F I N I S.